

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 Febr. 1872, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående Bruksegaren P. Löfs ansökning i fråga om dispositionen af köpeskillingen för afverkad skog å Ejhedens hemman och Ohre sockens öfverloppsmark i Kopparbergs län.

(I. A.)

Enligt hvad af ofvanberörda, den 26 sistlidne Januari afgifna nådiga Proposition (N:o 7) inhemtats, hade, sedan genom Kongl. Brefvet den 17 Oktober 1837 medgifvits, att vid afvittring inom Ohre socken af Kopparbergs län hvarje besutenhet skulle erhålla 300 tunnland skattefritt, och att återstoden af sockneområdet, eller kronans öfverloppsmark, äfven finge emellan besutenheterna fördelas mot den ränta och löseskilling, som efter skattläggning blefve af Kammar-kollegium fastställd; samt Kongl. Maj:t derefter medelst nådigt Bref den 20 April 1855 förklarade innehafvarne af de å öfverloppsmarken upptagna nybygggena Ejheden berättigade att få lösa dem till skatte och i förhållande till deras jordantal och ränta undfå skogstilldelning i likhet med öfriga socknemännen — innehafvarne af berörda lägenheter, hvilka enligt Kammar-kollegii utslag den 28 December 1866 blifvit skattlagda till 9 särskilda hemmansnummer om tillhopa $1\frac{2}{3}$ mantal och vid fördelningen af öfverloppsmarken fått sin andel deraf sig tilldelad i sammanhang med det under deras hemman skattlagda området utan att derifrån särskildt utstakas, först med Woxna bruksegare i Gefleborgs län redan den 5 Augusti 1855 ingått afhandlingar om rättighet för bruksegarne att under 50 års tid,

räknad från den dag då egande- och dispositionsrätten till skogen blifvit åboarne lagligen tillförsäkrad, afverka all den skog, som komme at Ejhedens åboar tilldelas, men derefter åt bruksegaren P. Löf på Furu-dal i Ohre socken dels genom köpekontrakter af den 4 April 1868 försålt fem af ifrågavarande hemmansdelar, dels å de öfriga fyra åt honom upplåtit afverkningsrätten till deras skog.

Då nu bruksegaren Löf i anledning häraf företagit en betydligare afverkning å den Ejhedens hemman tilldelade skogsmark, så hade Woxna bruksegare, som för sina afhandlingar sökt in-teckning i hemmanen tidigare än Löf sökt lagfart å sitt köp, vid häradsrätten i orten väckt talan om bättre rätt till afverkning å skogen och hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet utverkat qvarstad å det redan fällda timret; men som hemmanen Ejheden ännu icke blifvit till skatte lösta, och afverkningen således företagits på kronans jord utan behörigt tillstånd, lät Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vid häradsrätten bevaka talan för kronan, såsom mellankommande part, genom särskildt ombud, Länsman-nen J. W. Lyckholm; och häradsrätten förklarade ock genom utslag den 7 April 1869, hvilket Svea Hofrätt sedermera fastställt, det fällda timret tillhöra kronan, som alltså egde att deröfver på författningsenligt sätt förfoga; hvarefter häradsrätten genom särskilda utslag den 27 Oktober samma år förklarar Ejhedens hemmansåboars försäljning och öfverlåtelse åt Bruksegaren Löf icke utgöra hinder mot den rätt till skogsafverkning å deras hemman, som kunde Woxna bruksegare på grund af deras äldre kontrakt tillkomma.

Efter att hemmanen Ejheden den 12 Februari 1870 blifvit försålda till skatte, utom i hvad anginge deras andel i öfverloppsmarken, för en köpeskilling af tillsammans 40 R:dr 44 öre, som Bruksegaren Löf erlagt, samt det i beslag tagna timret blifvit för kronans räkning på öppen auktion försåldt för en summa af 23,032 R:dr 62 öre, hade Bruksegaren Löf hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, att, enär han vid afverkningens företagande föreställt sig, att hemmanen med dertill anslagen skog innehades under full eganderätt, helst vid skiftesförrättningens afslutande den 8 Februari 1869 vederbörande förrättningsman på tillfrågan uppgifvit, att sådan afverkning kunde, i händelse besvär icke inom förelagd tid anfördes, derefter obehindradt företagas, samt sökanden sedermera fullgjort hvad som för eganderätts förvärfvande erfordrades, Kongl. Maj:t täcktes, till lindrande af sökandens iråkade betydliga förluster, i nåder medgifva, att af den för timret influtna köpeskilling måtte honom tillerkännas godtgörelse för afverkningskostnaden med 75 öre för hvarje stock, äfvensom att återstoden, antingen oafkor-

tad eller med afdrag af den kronan å öfverloppsmark vanligen tillfallande stubböresafgift af 20 öre för hvarje träd, måtte tilldelas den, som genom laga kraftvunnet utslag visade sig vara till afverkning å skogen berättigad.

Öfver denna underdåniga ansökning hade Kammar-kollegium, på nådig befallning, den 14 sistlidne September i underdånighet afgifvit utlåtande samt dervid öfverlemnadt underdånig förklaring af Länsman-nen Lyckholm äfvensom underdåniga yttranden af kronofogden i orten och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, som, under förmålan att afverkningen utgjort 15,050 stycken sågtimmer, och köpeskillingen, efter afdrag af beslags- och auktionskostnader, 22,076 R:dr 80 öre, hvilka medel blifvit till Statskontoret öfverlemnade, hemställt, att, enär sökanden påtagligen på god tro, ehuru dertill oberättigad, verkställt ifråga-varande afverkning, hvarförutan någon inkomst deraf icke kunnat stats-verket tillflyta, den af honom derå nedlagda kostnaden för timrets fällning och utdrifning, utgörande, enligt hvad äfven kronobetjeningen vitsordat, 75 öre för hvarje timmer, måtte sökanden i nåder godtgöras med tillhoppa 11,287 R:dr 50 öre, samt att tre fjerdedelar af återstående köpeskillingen, eller i jemnt tal 8,100 R:dr, måtte få lyftas af den, som till afverkning å skogen framdeles kunde visa sig vara lagligen berättigad, hvarjemte Kollegium, som med Kongl. Maj:ts Befallningshafvande delade den öfvertygelse, att statsverket, under sådana omständigheter, som de här förekommande, icke borde draga fördel af de kostnader, sökanden å skogsafverkningen nedlagt, väl funnit sig böra i underdånighet hemställa, huruvida icke hela afverkningskostnaden måtte till det af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uppgifna belopp sökanden ersättas; men deremot ansett återstående köpeskillingen, såsom influten från åverkad skog å kronojord, till hvilken kronan ensam hade rätt, destomindre böra sökanden tilldelas, som han dertill, enligt hvad ofvan är anfördt, hade mindre rätt än Woxna bruksegare, utan denna summa, som representerade skogens värde å stubben, böra statsverket fortfarande förbehållas; och har Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad Kammar-kollegium sålunda i underdånighet hemställt, i nåder föreslagit, det Riksdagen måtte för sin del medgifva, att af den influtna försäljnings-summan så mycket, som motsvarar kostnaderna för timrets fällning och utdrifning, eller, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beräkning, 11,287 R:dr 50 öre, måtte få till sökanden återställas.

Efter tagen kännedom af frågan rörande handlingar får Utskottet, på grund af de i den nådiga Propositionen anförda omständigheter, hemställa,

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i öfvanberörda hänseende behagat föreslå.

Stockholm den 19 Februari 1872.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 Febr. 1872, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse, med öfverlemnande af förteckningar öfver de för statsverkets räkning utarrenderade egendomar.

(I. A.)

Uti nådig skrifvelse af den 2 innevarande månad har Kongl. Maj:t låtit tillstålla Stats-Utskottet de utaf Kongl. Kammar-kollegium, i enlighet med föreskrifterna i Kongl. Instruksen för bemälda Kollegium den 16 Februari 1838 och Kongl. Brevet den 11 April 1867 upprättade och till Kongl. Maj:t insända förteckningar öfver samtliga för statsverkets räkning utarrenderade kungsgårdar, kronohemman och andra kronolägenheter, jemte arrendeinkomsterna deraf enligt sednaste arrendekontrakt; och har, vid anställd jemförelse med de nästlidet år upprättade enahanda förteckningar, Utskottet hufvudsakligen inhämtat, att de under år 1871 för första gången för kronans räkning utarrenderade lägenheter lemna en årlig arrendeavgift af 1,173 R:dr i penningar, samt att arrendeavgifterna i följd af förnyade upplåtelser af förut arrenderade lägenheter för år 1871, såvidt förteckningarne lemna fullständiga upplysningar för en tillförlitlig jemförelse, ökats med 19,315 R:dr 50 öre i penningar,